

[A. Lyngø.]

Vi må imidlertid også have mere interesse fra pressens side. Grønlandske fiskere får for lidt at vide om fangst og chancer i andre distrikter, fordi der ingen ordentlig meldetjeneste er. Det skete i år, i et af de bedste fiskeridistrikter, med en fangst på 2,3 mill. kg for 150—200 fiskere i løbet af 8 måneder, at fiskeresultaterne ikke blev offentliggjort i den grønlandske radio og presse; det var åbenbart uden interesse. Derimod opgav et lokalt blad en fangst for distriktet fra årets begyndelse til september, der kun var en fjerdedel af den faktiske, og det viste sig, at oplysningerne stammede fra en artikel i et af de danske blade hernede. Dette er naturligvis en bagatel, men den er symptomatisk for den svigtende interesse fra den grønlandske presses og radiotjenestes side for et erhverv, der har fundamental interesse for hele landets økonomi og fremskridt. Sligt bidrager just ikke til at forøge produktionen.

I den forbindelse kan jeg minde om, at nyordningens vigtigste opgave — ja, grunden til, at vi har bedt om nyordningen — er, at den skal indgyde grønlænderne selvtilid. Desværre ser det ud til, at der ofte er lidt for meget, der ikke harmonerer med en sådan tankegang. Det er også det, vi efterlyser i nyordningens presse. Gold kritik er der nok af, det er den letteste af alle aktioner. Men tro på grønlænderen, opmuntringer, forståelse, det positive, der hjælper sinkeklassen frem, det glemmes ofte, og det koster dog ingen penge.

Nu forlyder det i pressen hernede, i „Kristeligt Dagblad“ for den 17. oktober, at vi nok ikke får penge til flere anlæg, for nu kommer sparekniven for alvor frem; Grønland får ikke andre penge til nyanlæg i dette år end til radiofonien.

Jo, aviserne er ofte bedre underrettet end folketingsmændene. Jeg må sige, at det overraskede mig, at det tilsyneladende er skik og brug hernede at holde overvejelserne hemmelige for medlemmerne. Jeg kan f. eks. nævne, at vi ingen informationer fik, da man i år planlagde nedsættelsen af et særligt udvalg, der skal undersøge, hvordan nyordningen i Grønland har virket. Jeg tror, at vi folketingsmænd var de sidste, der fik det at vide; først da sagen blev

offentliggjort under landsrådsmødet i sommer, fik vi det at vide af udvalgets formand. Vi kendte intet til planerne om Grønlandsdepartementets ophøjelse til ministerium; det fik vi at vide gennem radioavisen.

Nu forlyder det altså i pressen, at vi ikke får flere penge udover et mindre beløb, fordi Grønland ikke har krav på at få forholdsmeæssigt mere end andre landsdele. Det er der ikke noget at sige til, det har landsrådet også sagt; vi er fuldtud loyale også uden penge. Grønlands integrering er ingen økonomisk spekulation fra grønlændernes side; når det egentlige Danmark fattes penge, skal vi ikke have mere end de andre. Jeg vil endog sige, at vel har vi ønsket, at fremgangen forceres, men den skal heller ikke købes for dyrt. Nyordningen har pengemæssigt set kostet mere, langt mere, end vi har beregnet, fordi de fleste af de mange millioner er forsvundet som omkostninger til arbejdskraft. Hvis arbejdskraften fortsat skal koste så meget, har Danmark ikke råd til at indføre reformer, i hvert fald ikke i det beregnede omfang.

Der er ikke noget at sige til, at tingene nu gennemføres over en længere årrække end oprindeligt beregnet. Kun een ting vil jeg gerne bede regeringen og folketinget om ikke at udsætte: en forsvarlig undervisning og uddannelse af vore børn og unge. Den skal de have — for det er det, fremtiden skal bygge på.

Hans Schmidt: Den højtærede statsminister udtalte i oversigten over rigets stilling, at de dansk-tyske mindretalsdrøftelser, der fandt sted i foråret og resulterede i udfærdigelsen af en dansk og en tysk erklæring om de rettigheder, der tilkommer mindretallene nord og syd for grænsen, har været med til at skabe mere harmoniske forhold i grænseegnene og har tjent det gode naboforhold mellem de to lande. Regeringen havde med tilfredshed bemærket, at forhandlingerne mellem landsregeringen i Kiel og det dansksindede mindretal om en overgangsordning, indtil mindretallet ved næste landdagsvalg atter har mulighed for at blive repræsenteret i landdagen, er afsluttet med et positivt resultat.

Det tyske mindretal er taknemligt for, at det under forhandlingerne i foråret er